

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr., za četrt leta 80 kr. — Narudnina se pošilja opravištvu v dijaškem semenišču (Knabenseminar). — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezne liste prodaja knjigar Novak na velikem trgu po 5 kr. — Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrtice, če se natisne enkrat 8 kr. dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Nemški „šulverein“.

Lineški škof, sam po rodu Nемец, preč. g. Rudigier, obsodil in svaril je nedavno pred nemškim „šulvereinom“, ki ima svoj pravi sedež v Berlinu na Prajzovskem. Nemške konservativne novine mu očitajo še „veleizdajske“ namene in svarijo Avstrijane pred njim. Vkljub temu še sme to nepotrebno društvo razsajati pri nas ter dobiva podpore celo od c. k. uradnikov, profesorjev in učiteljev.

Lani je štel 6388 društvenikov, na Štajerskem 4304, Koroškem 737, Kranjskem 532, v 636 podružnicah, teh je 70 na Štajerskem, 21 na Koroškem, 3 na Kranjskem. Potrošil je lani zvečinoma na ponemčevanje Slovanov 150.000 fl. letos pa 258.000 fl.

Na Českem vzdržuje 24 šol in podpira mnogo drugih, tudi judovske, pa le tajno, ker so Čehi silno razdraženi. Nekje so šolsko vodstvo prisilili, da je vse šulveranjske knjige, pisane, podobne, zemljevide moralo v škrinjico spraviti in na Dunaj poslati nazaj! Tudi zoper Italijane ne opravi nič. Največ si pa upa doseči pri nas Slovencih; mi smo tem slovanožrecom še dovolj mehki, da nas v teutonski trebuh pospravijo in prebavijo; to povzamemo iz šulveranjskega obnega zbora v Linci binkoštno nedeljo.

Poročevalec je sicer trdil, da na Kranjskem ni več veliko upanja za nemštvo, kajti kar šulverein letos postavi, utegne uže drugo leto propasti.

Na Koroškem pa ni treba veliko več stori, ker tam so uže itak vse šole ponemčene, slovenske šole ni nobene več. Ondi se daje učiteljem samo Judeževih grošev, da marljiveje slovenske otroke v polunemške trapeze pretvarjajo, ki potem zoper nemške sosede niso več zmožni vzdržati se; s časom vendar utonejo in preminejo.

Vse drugače je na Štajerskem: tukaj so tla ponemčevanju še ugodna, ali slednji čas je,

narodni možje nemškutarjev še niso premagali in zato mora šulverein tem hiteti na pomoč. No, in to se tudi godi, kolikor največ mogoče.

Grški profesor Ferk (slovenski odpadnik) in ravnatelj Stoper v Radgoni sta prevohala Slovenske gorice, in naznanila, kder bi Slovencem bilo mogoče priti do živega. Šulverein je dal tedaj šolo postaviti v Rači, v Sladkem vrhu in Lugaci; za slednjo je dal 2000 fl. Lugatec mora za Nemce biti kot središče za ponemčevanje Slovencev. Šolam v Spielfedu, Gomilici in Ernauzi pa dajejo podpore.

Nadalje osnovali so v Pekrah nemškovalnico, kakoršno ima znani Wretzl v Radvanji, pri sv. Magdaleni in Studencih. Vozeniškej in Vuhredskej šoli je dal šulverein denarjev za stavljenje novega poslopja proti temu, da se deca ponemčuje. Mahrenbersko, Vojniško, Vitanjsko ima tudi nekako na rovaši in v Sevnici novo ponemčevalnico.

Kolikim in katerim učiteljem pa Judeževih grošev deliva, tega še ni povedal poročevalec. Preveč ga je bilo menda sram!

Tako deluje in rogovili nemški šulverein pri nas Slovencih. Komu to v srce ne sega in v obrambo ne spodbuja, v tem ne vreje po žilah slovenska kri!

Desterniški.

Kanonik in dekan preč. g. Žuža pa dr. Glantschniggov Kmetški prijatelj.

(Lisjakovemu dekanu v poduk.)

Celjski dr. Glantschnigg je v svojem „Kmetškem prijatelju“ trdil, kako njegov list uže „veličanska duhovščina“ čisla in podpira, posebno pa nek „dekan“. Če to bahanje ni kosmata laž, tedaj pa mora tisti dekan pravi liberallec in potuhnjenec biti, ki iz nevednosti ali hudobije podpira liste, katerih podpirati nobenemu poštenemu duhovniku ne dohaja. Sledče mu utegne vsaj nekoliko liberalnega peska iz oči in ušes izpihati.

Preč. g. Laški kanonik in dekan, 83 letni